

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
HUZURIDAGI KASBIY TA‘LIM AGENTLIGI
KASBIY TA‘LIMNI RIVOJLANTIRISH INSTITUTI**

**O‘RTA MAXSUS VA KASBIY TA‘LIM TASHKILOTLARI PEDAGOG
KADRLARINI ATTESTATSIYADAN O‘TKAZISH UCHUN ASAB-RUHIY
KASALLIKLAR VA NARKOLOGIYA FANIDAN MALAKA TEST SINIVI
TOPSHIRIQLARI SPETSIFIKATSIYASI**

Toshkent – 2026

O‘RTA MAXSUS VA KASBIY TA‘LIM TASHKILOTLARI PEDAGOG KADRLARINI ATTESTATSIYADAN O‘TKAZISH UCHUN ASAB-RUHIY KASALLIKLAR VA NARKOLOGIYA FANIDAN MALAKA TEST SINОВI TOPSHIRIQLARI SPETSIFIKATSIYASI

I. Maqsad

Mazkur test varianti tafsilotining maqsadi kasbiy ta‘lim fanlarini bilish darajasini baholashning malaka toifalarini berish test tizimi doirasida Asab-ruhiy kasalliklar va narkologiya fani talabgorlarining bilim darajasini aniqlash va sertifikatlash uchun qo‘llaniladigan test varianti formati (topshiriqlar soni, turi, vaqt me‘yori), fan mazmuni tarkibi, kognitiv ko‘nikma darajalari, baholash mezonlari va talabgorlarning tayyorgarlik darajasiga qo‘yiladigan talablarni belgilashdan iborat.

II. Me‘yoriy asoslar

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 17-sentabrdagi **“Maktabgacha, umumiy o‘rta, o‘rta maxsus, professional va maktabdan tashqari ta‘lim tashkilotlari pedagog kadrlarini attestatsiyadan o‘tkazish tartibini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”**gi 572-sonli Qarori.

III. Baholash qamrovi: mazmun sohalari

Asab kasalliklarida hamshiralik ishi

1. Nevrologiya
2. Asab tizimi kasallilari va unda hamshiralik ishi
3. Asab tizimining yuqumli , ishemik, onkologik , kasalliklari va bosh va orqa miya shikastlari ;
4. Psixiatriya.

IV. Baholanadigan mazmun sohalar va konstruktlar

T/r	Mazmun sohalar	Konstruktlar	Ulushi (%)	Testl ar soni
1.1	Nevrologiya	Nevrologiya va psixiatriya fanining rivojlanish tarixini, Asab tizimi anatomiyasini, fiziologiyasi, asab to‘qimasi haqida ma’lumotlarni biladi, asab tizimi kasalliklari simptomologiyasi, markaziy asab tizimi tuzilishi, fiziologiyasi, zararlanishi va tekshirish usullarini biladi. Periferik asab tizimi anatomiyasi va fiziologiyasi, zararlanishi, tekshirish usullarini, harakat tizimi, sezgi tizimi, vegetative asab tizimi, reflekslar anatomiyasi, fiziologiyasi, zararlanishi va tekshirish usullari bo‘yicha bilim va ko‘nikmalariga ega bo‘ladi.	25 %	10 ta
1.2	Asab tizimi kasalliklari	Asab kasalliklari bilan og‘rigan bemorlarni tekshirish va davolash usullari, bemorlarni qabul qilish, parvarish qilish, radikulitlar, nevrillar, poliradikulonevropatiya kasalliklari kelib chiqishi, simptomatikasi tekshirish va davolash usullari bo‘yicha bilim amaliyotda qo‘llay olish ko‘nikmalarni ega bo‘ladi.	25 %	10 ta
1.3	Asab tizimining yuqumli, ishemik, onkologik, kasalliklari va bosh va orqamiya shikastlari	Markaziy asab tizimi parazitlar, yuqumli kasalliklari, meningitlar, epidemik ensefalit, o‘tkir poliomyelit, miyelit, OITS, gripdda asab tizimining zararlanishi, kasalliklarning simptomatikasi, tekshirish va davolash-parvarishlash usullari haqida bilim va ko‘nikmalarni bo‘ladi. Bosh va orqamiyada qon aylanishi buzilishi kasalliklari, asab tizimi o‘sma	25 %	10 ta

		kasalliklari, orqa miya va bosh miya shikastlari, irsiy kasalliklari, migren, botulizm, kasbga aloqadir kasalliklar, mushaklar distrofiyasi va vegetativ qon tomirlar distoniyasi kasalliklari haqida ma'lumot, bilim va ko'nikmalarni ega bo'ladi.		
1.4	Psixiatriya	Ruhiy kasalliklar va ularning belgilari, turlari, asosiy sindromlari, psixonevrologik kasalliklar va ularga tibbiy yordamni tashkil qilish, parvarishlash, tug'ruqdan keyingi psixozlar, shizofreniya, maniakal-depressiv psixozlar, alkogolizm, giyohvandlik, ateroskleroz, epilepsiya, psixogeniyalar, psixopatiyalar, nevrozlar, nevrasteniya, isteriya, miyadan ketmaydigan holatlar nevrozi, bosh miya jarohatida uchraydigan ruhiy o'zgarishlar haqida bilim va ko'nikmalarga ega bo'ladi.	25 %	10 ta

V. Baholanadigan kognitiv ko'nikmalar va taqsimoti

T/r	Kognitiv daraja	Izohi	Ulushi (%)
1.	Bilish	Fanga doir nazariy ma'lumotni, atama va qoidalarni eslab qolish, tushunish, nazariy jihatdan tahlil qila olish	20 %
2.	Qo'llash	O'zlashtirgan nazariy bilim va tushunchalarni yangi kontekstlarda (ta'limiy, muammoli vaziyat va pedagogik-psixologik holatlarda) ishlata olish	60 %
3.	Mulohaza qilish	Muayyan faktlar, dalillar va normalarni mantiqiy bog'liq tarzda tahlil qilib, jarayonlarning ketma-ketligini farqlab, vaziyatni analiz qilib, xulosalar chiqara olish	20 %

VI. Test turlari va taqsimoti

T/r	Test turi	Izohi
1.	Y1	To'rtta variantdan bittasi to'g'ri bo'lgan muqobil javobli yopiq test
2.	Y2	Tartiblangan bir nechta javoblardan to'g'rilarini topishni talab qiladigan muqobil javobli yopiq test
3.	Y3	Moslashtirishni talab qiladigan yopiq test
4.	Y4	Gap yoki jarayonlarni to'g'ri ketma-ketlikda joylashtirish talab etiladigan yopiq test

VII. Baholash mezoni va ajratilgan vaqt me'yori

Test topshiriqlari umumiy 80 ball bilan baholanadi.

Har bir to'g'ri javob 2 ball, noto'g'ri javob esa 0 ball bilan baholanadi.

Test topshirig'ini bajarish uchun 80 daqiqa vaqt me'yori belgilanadi.

VIII. Imtihon tartibi

Taqiqlangan vositalar: imtihon vaqtida mobil telefon, aqlli soat, planshet yoki elektron eslatmalardan foydalanish qat'iyan man etiladi.

Axloq va intizom: nusxa ko'chirish, yordam so'rash yoki yordam berish, imtihon davomida gaplashish, ruxsatsiz chiqish kabi holatlar taqiqlanadi.

Nazoratchi qoidabuzarlikni aniqlaganda, uni rasmiylashtirib, tinglovchini testdan chetlashtiradi va natijasi bekor qilinadi.

IX. Tavsiya etilgan adabiyotlar

1.G.I. Radjabova "Asab-ruhiy kasalliklar va narkologiyada hamshiralik ishi" Toshkent "Osiyo nashriyoti" 2024 yil.

2.X.Q.Shodmonov, Sh.Eshmurodov, O.T.Tursunova "Asab va ruhiy kasalliklar" Toshkent "O'qituvchi" nashriyoti 2014-yil.

3.G.I.Islomova "Asab-ruhiy kasalliklar va narkologiyada hamshiralik ishi" Toshkent "Osiyo nashriyoti" 2024 yil.

4.G.S.Raximboyeva "Asab kasalliklarida hamshiralik ishi" Toshkent "Vorish-nashriyot" 2014 yil.

5.B.A.Toshmatov, Sh.Sh.Magzumova " Psixiatriya va narkologiyada hamshiralik ishi " Toshkent "Iqtisod -moliya" nashriyoti 2008 yil.

6. Z.I. Ibodullayev "Umumiy nevrologiya" Toshkent "Zamin-nashr" nashriyoti 2021 yil.

**Eslatma: test topshiriqlari mazmuni tavsiya etilgan adabiyotlarda aks etgan mazmun, tamoyil va yondashuvlar bilan moslashtiriladi, ammo test topshiriqlari to'g'ridan - to'g'ri manbalardan olinmaydi. Malaka sinoviga tayyorgarlik ko'rish jarayonida tavsiya etilgan adabiyotlar eslab qolish manbai sifatida xizmat qilishdan ko'ra, umumiy kasbiy tayyorgarlikni mustahkamlashga qaratilgan.*